

Dávid Mózes És Lánya

A fényképen Dávid Mózes, Majsi barátom áll a lányával. A kép valamikor az 1960-as években készülhetett, valahol Izraelben. A lány a még most is él, férjénél van, de a nevét nem tudom.

A családj a Bözödújfaluról származik. A faluban sokan áttértek zsidó vallásra, és a Majsi apja is áttért. Tulajdonképpen szombatosoknak nevezték őket.

Kolozsváron osztálytársam volt. Ő nem tudott a keresztény származásáról, zsidó szellemben nevelkedett. Mikor Pestre került a munkaszolgálatra, akkor felkereste a nagybátyját, aki neki a következőket mondta: 'Drága fiam, ne haragudj, az apád zsidó lett, és megkért engemet, hogy én ne zaklassam őt. Nem akarta, hogy a gyermekei tudják, hogy ő nem eredeti zsidó.' Majsi számára csak akkor derült ki az eredeti származása. A nagybátyja azt mondta neki: 'Ha akarsz, elmegyek bárhova, és megesküszöm, hogy a bátyámnak a fia vagy, és nem vagy zsidó. Nem hiszem, hogy ne értsék meg ezek. Biztos megmentenek ettől a bajtól' [a munkaszolgálatról]. Majsi viszont azt válaszolta, hogy 'Nagybátyám, drága, a helyzet az, hogy én zsidónak voltam nevelve, és ami vár reám, azt végig fogom csinálni. Én nem megyek, hogy mentsenek meg engem a zsidó vallástól'. És akkor a nagybátyja azt mondta: 'Te tudod, fiam. Én meg sem kínállak ennivalóval, mert tudom, hogy a zsidók csak kócsort esznek, és én nem értek hozzája.' Majsi viszont túlságosan éhes volt ahhoz, hogy ne egyen tréflit: 'De azt most már eszem, mert éhes vagyok. Nem vagyok annyira vallásos.' Ezt nekem akkor mesélte Majsi, amikor hazajött a munkaszolgálatból. A nagybátyjával való találkozásig ő nem tudott arról, hogy ők székelyföldiek, és a származásáról sem.

Majsi megmaradt továbbra is zsidónak. Hazatérése után elvett egy zsidó nőt, itt, Kolozsvárt. Majdnem egy időben érkeztünk haza. A felesége is deportálva volt. A háború után elmentek

Izraelbe, most halt meg, Isten nyugtassa, vagy három-négy évvel ezelőtt.